

ХОРАЗМ РЕГИОНИДА СТАЦИОНАР ШАРОИТДА РЕВМАТОИДЛИ АРТРИТЛИ БЕМОРЛАРДА КОМОРБИД ХОЛАТЛАРНИ ЎРГАНИШ

Султонмурадова Мадинабону Расулбек кизи
Касбий таълим факультети 642 А талабаси

Рузметова Инобат Янгибаевна
ruzmetovainobat4@gmail.com

Джаббарова Зулфия Искандаровна

Татқиқот мақсади: Стационар шароитида коморбит холатлар структурасини ва частотасини ВКТТМ ревматология бўлими шароитида ўрганиш.

Материал ва методлар .Татқиқотга 60та бемор қабул қилинди.45 та аёл ва 15 та эркак.. Беморларнинг ёши $48,0\pm 12,9$ йил, касалликнинг давомийлиги $11,5\pm 9,9$ йил. Беморларнинг аксарияти (96,7%) ўртача ёки юқори РА фаоллигига эга эди. Беморларнинг 79,5% глюкокортикоидлар (қўллаш муддати $51,7\pm 76,1$ ой, преднизолон бўйича ўртача кумулатив доза 19 г), 87% - метотрексат (хафтада ўртача доз 15 мг, фойдаланиш муддати $49,2\pm 52,6$ ой), лефлуномид (қабул қилиш муддати $17,0\pm 31,0$ ой)13% - қабул қилди. Шунингдек беморларни 35% - генетик жиҳатдан яратилган биологик препаратлар (абатасепт, адалимумаб сарилумаб қабул қилишган .Беморлар шифокор-тадқиқотчи томонидан ягона сўровномани тўлдириш орқали суҳбатдан ўтказилди.

Натижалар. Беморларнинг 47,9 фоизи РА бошланганидан кейин коморбид холатлар частотасининг ортиши ҳақида хабар беришди .Жумладан пневмония 18,3% аҳолида,тонзиллит 12,1%, отит 6,8% ва синуси 3,6% , ўткир бронхит-9% беморда,паннулитлар 3,8%, сийдик-таносил тизими инфекцияси 20,7% кузатилган.Коморбид холатлар оғирлашган ҳолати ва частотасининг ортишида антиревматик давони вақтинча тўхтатиш тайинланди. Касалхонага ётқизишни ва антибактериал препаратларни томир ичига юборишни тавсия қилинди. Сўралган беморларнинг эмлаш ҳолатини ўрганиш шуни кўрсатдики,

улардан фақат 9 нафари эмланган, шу жумладан. гриппга қарши – 7, пневмококк инфекциясига қарши – 3 та беморда

Хулоса. РАда коморбид ҳолатлар муаммоси ҳали ҳам долзарблигича қолмоқда.

РА билан касалланган беморларнинг эмлаш билан қамраб олиниши қониқарсизлигича қолмоқда. Ўтказилган терапияга (биринчи навбатда, генетик жиҳатдан яратилган биологик препаратлар), шу жумладан, коморбид ҳолатлар тарқалишини ўрганиш учун беморларнинг катта намуналарида кейинги тадқиқотлар талаб қилинади.

